

สารวิจัยธุรกิจ

ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจปี 2559 และแนวโน้มปี 2560

ผู้วิเคราะห์ : งานวิจัยภาวะเศรษฐกิจ การเงิน และการธนาคาร โทร. 0-2208-3579
ฝ่ายวิจัยความเสี่ยงธุรกิจ กลุ่มบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ
สายงานบริหารความเสี่ยง บมจ. ธนาคารกรุงไทย
(บทวิเคราะห์นี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งธนาคารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย)

e-Mail : business_risk.research@ktb.co.th

January 2017

ภาวะเศรษฐกิจปี 2559

เศรษฐกิจโลก : ชะลอตามประเทศหลัก ท่ามกลางความเสี่ยงที่สูงขึ้น

เศรษฐกิจโลกในปี 2559 ขยายตัวชะลอลงต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.1 ต่ำสุดในรอบ 7 ปี จากร้อยละ 3.2 ในปีก่อน ส่วนหนึ่งจากการทรุดตัวลงอย่างรุนแรงของราคาน้ำมันที่ส่งผลให้ ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ลดลงตาม ส่งผลกระทบต่อรายได้ของทั้งประเทศผู้ผลิตน้ำมันและประเทศที่พึ่งพารายได้จากการส่งออก ทั้งยังส่งผลให้การค้าโลกซบเซาลง อีกทั้งเศรษฐกิจของประเทศหลักของโลกทั้งสหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น และจีน ก็ชะลอตัวลง ท่ามกลางความเสี่ยงต่างๆ ทั้งที่ต่อเนื่องมาจากปีก่อน และเกิดขึ้นใหม่ในปีนี้ โดยความเคลื่อนไหวสำคัญของประเทศต่างๆ มีดังนี้

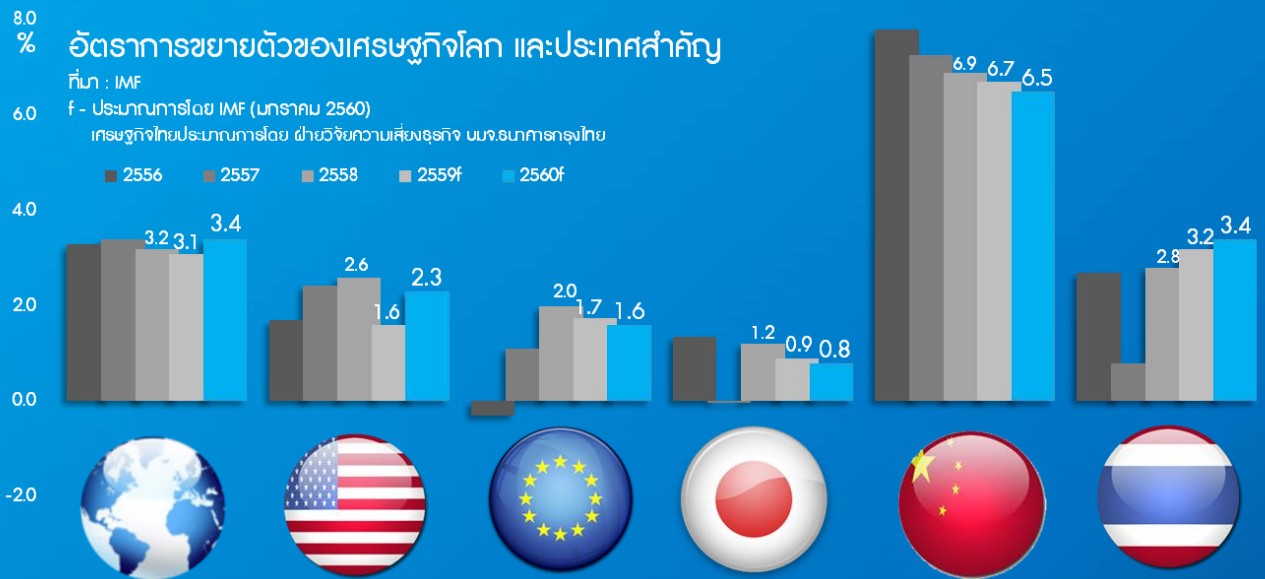
- สหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 1.6 ชะลอลงจากร้อยละ 2.6 ในปีก่อน จากการส่งออกและการผลิตในภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากเงินดอลลาร์ที่แข็งค่าขึ้นหลังจากธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) เริ่มปรับขึ้นดอกเบี้ยครั้งแรกในรอบ 9 ปี เมื่อเดือนธันวาคม 2558 นอกจากนี้ ธุรกิจ Shale Oil ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสหรัฐฯ ก็ถูกกระทบจากราคาน้ำมันที่ดิ่งลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวต่ำกว่าที่คาดไว้เดิมมาก ทำให้ Fed ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยได้เพียง 1 ครั้ง จากเดิมที่คาดไว้ว่าจะมีการปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นถึง 4 ครั้ง อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจสหรัฐฯ เริ่มส่งสัญญาณฟื้นตัวแข็งแกร่งขึ้นในช่วงไตรมาสสุดท้าย โดยเฉพาะใน ตลาดแรงงานและอสังหาริมทรัพย์ที่ชัดเจนขึ้น อีกทั้งผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ที่ แม้จะผิดจากที่ตลาดคาด และส่งผลให้ตลาดเงินตลาดทุนผันผวนรุนแรงระยะหนึ่ง แต่ภายหลังจากตลาดเริ่มประเมินว่านโยบายในช่วงหาเสียงของประธานาธิบดีคนใหม่อาจช่วยหนุนให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ฟื้นตัวเร็วขึ้น ทำให้สหรัฐฯ กลับเข้าสู่เส้นทางการฟื้นตัวอีกครั้ง

- ยุโรป เศรษฐกิจเผชิญปัจจัยเสี่ยงมากขึ้น ส่งผลให้ GDP ขยายตัวชะลอลงเหลือร้อยละ 1.7 จากร้อยละ 2.0 ในปี 2558 ทั้งผลกระทบจากปัญหาการรั้งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทั้งในตุรกี เบลเยียม เยอรมนี และสวิตเซอร์แลนด์ ที่ถูกผูกโยงไปกับนโยบายผู้อพยพ และสิ้นคณลงเสถียรภาพของรัฐบาลต่างๆ ในยุโรป ซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของผลการทำประชามติออกจากสหภาพยุโรป (EU) ของชาวสหราชอาณาจักร (Brexit) รวมถึงผลการทำประชามติไม่รับการแก้ไขรัฐธรรมนูญของชาวอิตาลี ทำให้เกิดความกังวลว่าจะลุกลามออกไปจนส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพใน EU นอกจากนี้ ปัญหาในภาคธนาคารก็พร้อมจะปะทุขึ้นตลอดเวลา โดยเฉพาะปัญหานี้เสียในภาคธนาคารของอิตาลี ผลการ Stress test ที่ขาดความน่าเชื่อถือของธนาคารกลางยุโรป (ECB) ปัญหาสภาพคล่องของ

ธนาคารขนาดใหญ่ ที่ถูกซ้ำเติมด้วยการต้องจ่ายค่าปรับให้กับกระทรวงยุติธรรมสหรัฐฯ โดยเฉพาะ Deutsche Bank และ Credit Suisse สถานการณ์ที่ย่ำแย่ ทำให้ ECB ต้องดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยติดลบมากขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อน ทั้งยังขยายระยะเวลามาตรการ QE อีกครั้ง จากเดิมจะสิ้นสุดในเดือนมีนาคม 2560 เป็นธันวาคม 2560 เพื่อรับมือความเสี่ยงต่างๆ อย่างไรก็ดี การปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องในตลาดแรงงาน รวมถึงผล บวกจากค่าเงินยูโร และปอนด์ที่อ่อนค่าลงต่อเนื่อง โดยเฉพาะ หลังจากการทำประชามติ Brexit มีส่วนช่วยหนุนให้เศรษฐกิจยุโรปยังขยายตัวได้ต่อเนื่อง อีกทั้งช่วยให้แรงกดดันต่อภาวะเงินฝืดลดลง หลังเงินเฟ้อกลับมาอยู่ในแดนบวกและทยอยสูงขึ้นอย่างช้าๆ ในช่วงครึ่งหลังของปี

- ญี่ปุ่น ขยายตัวชะลอลงเหลือเพียงร้อยละ 0.9 จากร้อยละ 1.2 ในปีก่อน ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากเงินเยนที่แข็งค่าขึ้นมากจนหลุดระดับ 100 เยน/ดอลลาร์สหรัฐ . ในช่วงกลางเดือนสิงหาคม 2559 แข็งขึ้นถึงกว่าร้อยละ 17 จากเฉลี่ยในปี 2558 ที่ 121.09 เยน/ดอลลาร์สหรัฐ . ส่งผลให้การส่งออกหดตัวครั้งแรกในรอบ 5 ปี ซ้ำเติมให้ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวที่เกาะคิวชูซึ่งเป็นฐานการผลิตรถยนต์และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สำคัญหดตัวเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน อีกทั้งความเสี่ยงต่อภาวะเงินฝืดกลับมากดดันเศรษฐกิจญี่ปุ่นอีกครั้ง หลังเงินเฟ้อพื้นฐานร่วงลงกลับสู่แดนลบอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เดือนมีนาคม 2559 ทำให้ธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) ตัดสินใจดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยติดลบเป็นครั้งแรก และคงมาตรการ QE ต่อเนื่อง อีกทั้งรัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติงบประมาณปี 2559 สูงเป็นประวัติการณ์ถึง 96.7 ล้านล้านเยน พร้อมประกาศเลื่อนการปรับขึ้นภาษีการขายจากร้อยละ 8 เป็นร้อยละ 10 ออกไปอีกครั้ง จากเดือนเมษายน 2560 เป็นตุลาคม 2562 ทั้งยังผ่านร่างกฎหมาย Casino และเดินหน้าให้สัตยาบันข้อตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership : TPP) เพื่อหวังว่าจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจที่อยู่ในภาวะซบเซา อย่างไรก็ดี เงินเยนที่อ่อนค่าลงเร็วและแรงภายหลังจากการเลือกตั้งในสหรัฐฯ รวมถึงภาคท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง จะช่วยหนุนให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นทยอยปรับตัวดีขึ้นต่อไป

- จีน เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 6.7 ต่ำสุดในรอบ 26 ปี ชะลอลงต่อเนื่องจากร้อยละ 6.9 ในปีก่อน ตามการส่งออกที่หดตัวต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 แม้การเติบโตของ GDP จะยังอยู่ในกรอบเป้าหมายของรัฐบาลจีนที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 6.5-7.0 แต่การขยายตัวทางเศรษฐกิจของจีนก็ยังมีความเสี่ยงเนื่องจากจีนเป็นหนึ่งในประเทศที่อาจได้รับผลกระทบทั้งจาก การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ รวมถึงนโยบายเศรษฐกิจของประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐฯ ค่อนข้างมาก สะท้อนจากการไหลออกของเงินทุน ที่ส่งผลให้ทุนสำรองระหว่างประเทศของจีนลดลงเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน ทั้งยังทำสถิติต่ำสุดในรอบเกือบ 6 ปี แม้จะส่งผลให้เงินหยวนอ่อนค่าลง ต่อเนื่อง แต่ยังไม่ได้ช่วยหนุนภาคส่งออกมากนัก นอกจากนี้ ปัญหานี้สืบทั้งในภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจก็ทวีความรุนแรงขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการขยายตัวของสินเชื่อที่สูงกว่าการขยายตัวของ GDP มาก ส่งผลบั่นทอนเสถียรภาพของภาคการเงินจีน ทั้งปัญหา NPL ที่พุ่งขึ้นทำสถิติ สูงสุดในรอบ 10 ปี ขณะที่ปัญหาธนาคารเงา (Shadow Bank) ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไข ทำให้ทั้ง Moody's และ S&P ปรับลดแนวโน้มความน่าเชื่อถือของจีนลงจาก “Stable” เป็น “Negative”

เศรษฐกิจไทย : เป็นตัวดีขึ้น จากแรงขับเคลื่อนภาครัฐ

เศรษฐกิจไทยในปี 2559 ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.2 จากร้อยละ 2.8 ในปีก่อน แต่ยังเป็นระดับที่ต่ำกว่าศักยภาพ และเป็นการเติบโตจากภาคท่องเที่ยว และแรงกระตุ้นภาครัฐเป็นสำคัญ

- **การบริโภคภาคเอกชน** ยังถูกกดดันจากหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น รวมถึงรายได้ครัวเรือนที่ลดลง ทั้งจากราคาสินค้าเกษตรที่ยังตกต่ำ ผลผลิตเกษตรหดตัวจากภัยแล้งที่รุนแรงที่สุดในรอบกว่า 22 ปี รวมถึงรายได้ของแรงงานในอุตสาหกรรมส่งออกที่ลดลง รวมถึงกำลังซื้อที่ชะลอลงจากความไม่ศรัทธาในช่วงไว้อาลัย อย่างไรก็ตาม การขยายตัวที่ดีขึ้นจากปีก่อนเป็นผลจากแรงกระตุ้นภาครัฐ ทั้งมาตรการภาษี เพื่อกระตุ้นการซื้อสินค้าและบริการในช่วงปลายปี การปรับขึ้นค่าจ้างพนักงานรัฐวิสาหกิจ การปรับเกณฑ์เงินเดือนข้าราชการพลเรือน มาตรการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น

- **การลงทุนภาคเอกชน** ชะลอตัวลง ตามกำลังการผลิตส่วนเกินที่ยังเหลืออยู่มาก ท่ามกลางการบริโภคภาคเอกชนและการส่งออกที่ยังชะงักต่อเนื่อง อีกทั้งนักลงทุนยังรอความชัดเจนทางการเมือง ทั้งการกำหนดยุทธศาสตร์รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ รวมถึงกำหนดเวลาที่จะมีการเลือกตั้ง ขณะที่บางส่วนยังคงออกไปลงทุนยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีต้นทุนต่ำกว่า และเพื่อใช้ประโยชน์จาก GDP ส่วนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น และยังไม่กระตุ้นให้ภาคเอกชนลงทุนตามได้มากนัก

- **การใช้จ่ายภาครัฐ** เป็นแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจไทยในปีนี้ ทั้งการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณ การผลักดันโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ทยอยประกาศต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทั้งมาตรการ Soft Loan ช่วยเหลือ SMEs รอบที่ 2 มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ มาตรการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากผ่านกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มาตรการยกระดับศักยภาพหมู่บ้าน และมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล เป็นต้น

- **การส่งออก** ชะลอตัวต่อเนื่อง หลังหดตัวติดต่อกันมาถึง 3 ปี ส่วนหนึ่งเป็นผลกระทบจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ดิ่งลงอย่างรวดเร็ว กดให้ราคาสินค้าเกษตรและสินค้าโภคภัณฑ์ร่วงลงตาม ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าออกสำคัญของไทย นอกจากนี้ ปริมาณผลผลิตเกษตรก็หดตัวจากปัญหาภัยแล้ง ขณะที่ปัญหาเชิงโครงสร้างของภาคส่งออกไทยที่ศักยภาพการผลิตสินค้าสำคัญ

บางรายการเริ่มแข่งขันไม่ได้ อีกทั้งยังเป็นผลจากปริมาณการค้าโลกที่ลดลงตามการฟื้นตัวที่เปราะบางของเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม การนำเข้าที่ยังหดตัวต่อเนื่อง ตามราคาน้ำมันที่ยังมีทิศทางลดลงและการลงทุนในประเทศที่ยังชะงัก ยังเป็นสาเหตุให้ Net Export ยังคงเป็นบวก และช่วยหนุนให้เศรษฐกิจไทยขยายตัว

- ด้านการท่องเที่ยว ขยายตัวสูงต่อเนื่องจากปีก่อน ตามนักท่องเที่ยวจีนที่ขยายตัวสูง รวมถึงการฟื้นตัวของตลาดนักท่องเที่ยวยุโรปและรัสเซีย อย่างไรก็ตาม เหตุระเบิดใน 7 จังหวัดท่องเที่ยวสำคัญภาคใต้ การปรับขึ้นค่าธรรมเนียม Visa on arrival การปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมาย รวมถึงการงดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงปลายปี กดให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติชะลอตัวในช่วงไตรมาสสุดท้าย อย่างไรก็ตาม ภาครัฐได้ออกมาตรการเพื่อพยุงสถานการณ์ อาทิ การยกเว้นค่าธรรมเนียม Visa ให้กับ 19 ประเทศ และการขยายเวลาเวลาพำนักระยะยาวในไทยให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ รวมถึงมาตรการภาษีกระตุ้นการท่องเที่ยว

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจปี 2560

เศรษฐกิจโลก : ฟื้นตัวจากฐานต่ำ ท่ามกลางความเสี่ยงที่สูงขึ้น

เศรษฐกิจโลกในปี 2560 IMF คาดการณ์ว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.4 แม้จะเป็นทิศทางฟื้นตัวขึ้นจากปีก่อน แต่ส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานต่ำที่เศรษฐกิจแต่ละประเทศขยายตัวได้ต่ำกว่าคาด และหลายประเทศมีแนวโน้มจะใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจมากขึ้น โดยเฉพาะสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีคนใหม่ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจโลกจะยังถูกปกคลุมไปด้วยปัจจัยแห่งความไม่แน่นอน ที่อาจกดให้การฟื้นตัวไม่เป็นไปตามคาด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกกลับเข้าสู่ภาวะซบเซาอีกครั้ง ซึ่งสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

- นโยบายเศรษฐกิจของประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มเชิงกว้าง อาทิ การเข้มงวดในการจัดการแรงงานต่างด้าวและผู้อพยพ การดึงเงินลงทุนกลับสหรัฐฯ รวมถึงนโยบายด้านการค้าที่สหรัฐฯ อาจมีการเพิ่มมาตรการกีดกันทางการค้ามากขึ้น ที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าการลงทุนในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะจีน
- ปัญหาทางการเมืองในยุโรป ที่ในปี 2560 จะมีการเลือกตั้งของประเทศสำคัญ โดยเฉพาะเยอรมนี ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีความกังวลว่าจะเกิดการพลิกขั้วทางการเมืองจากรัฐบาลเสรีนิยมไปเป็นฝั่งอนุรักษนิยม ที่เรียกร้องการแยกตัวออกจากการเป็นสมาชิก Euro Zone รวมถึงสหภาพยุโรป (EU) หลังจากการท่าประชามติในสหราชอาณาจักรและอิตาลีเมื่อปีก่อน รวมถึงผลการเลือกตั้งสหรัฐฯ ที่บ่งชี้ว่าแนวคิดเชิงอนุรักษนิยมกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างเชื่องช้า ซึ่งหากฝ่ายอนุรักษนิยมได้รับชัยชนะต่อไป ในปี 2560 ก็ยังสิ้นคลอนเสถียรภาพของ EU รวมถึงสกุลเงินยูโรอย่างรุนแรง นอกจากนี้ กระบวนการออกจาก EU ของสหราชอาณาจักรที่จะเริ่มดำเนินการภายในเดือนมีนาคม 2560 ก็ยังไม่ชัดเจนว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจยุโรปมากน้อยเพียงใด
- ปัญหาในภาคธนาคารที่อาจลุกลามเป็นวิกฤติการเงินโลก โดยเฉพาะปัญหานี้สียในภาคธนาคารจีนที่อาจรุนแรงขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว โดยเฉพาะภาคธนาคารในยุโรป ที่พบว่าธนาคารขนาดใหญ่หลายแห่งไม่ผ่านการทำ Stress test จากเงินกองทุนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ทั้งยังต้องเผชิญปัญหาในการเพิ่มทุนจากการขาดเสถียรภาพทางการเงินของธนาคารเมือง ขณะที่ผลประกอบการก็แย่จากการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยติดลบของ ECB รวมถึงหลายแห่งถูกปรับจากหน่วยงานต่างๆ จากการดำเนินธุรกิจที่ผิดกฎระเบียบ ทำให้ฐานะการเงินอ่อนแอลงอีก

- นโยบายการเงินของประเทศชั้นนำจะมีความแตกต่างกันมากขึ้น _____ ทั้งจาก Fed ที่ส่งสัญญาณปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยถึง 3 ครั้ง ในปีนี้ ซึ่งมีความเป็นไปได้หากนโยบายของประธานาธิบดีคนใหม่ผลักดันให้เงินเฟ้อเร่งตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ขณะที่ ECB ก็จำเป็นต้องผ่อนคลายมาตรการต่อเนื่องเพื่อรับมือความเสี่ยงทางการเมืองและภาคการเงิน เช่นเดียวกับญี่ปุ่นและจีน ที่ยังต้องกระตุ้นเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างเชื่องช้า ทำให้ตลาดการเงินโลกมีความผันผวนมากขึ้นจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดกระแสเงินทุนเคลื่อนย้ายมากขึ้น
- ราคาน้ำมันมีแนวโน้มกลับมาสูงขึ้นอีกครั้ง จากข้อตกลงการลดการผลิตน้ำมันดิบรวม 1.8 ล้านบาร์เรล/วัน ของกลุ่ม OPEC และ Non-OPEC และเมื่อรวมกับผลกระทบจากเงินดอลลาร์สหรัฐที่นับเป็นค่าขึ้นตามการปรับขึ้นดอกเบี้ยของ Fed ก็จะทำให้ส่งผลกระทบต่อประเทศผู้นำเข้าน้ำมันที่จะมีต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ดี ราคาน้ำมันอาจปรับสูงขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากความไม่แน่นอนในการปฏิบัติตามข้อตกลงภายในกลุ่ม OPEC ก่อปรกัณอุปทานน้ำมันของสหรัฐฯ จากธุรกิจ Shale Oil ที่จะกลับมาผลิตเพิ่มขึ้นอีกครั้ง เมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้นจนถึงจุดคุ้มทุน
- ความขัดแย้งทางการเมือง/ศาสนา/ภัยก่อการร้าย ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและกระจายเป็ นวงกว้างมากขึ้น ทั้งปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ- จีน และสหรัฐฯ- รัสเซีย ที่ตึงเครียดมากขึ้น สงครามกลางเมืองในซีเรีย สถานการณ์ในอิรัก โดยเฉพาะการก่อการร้ายในยุโรปที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นบ่อยครั้ง รวมถึงข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ที่ยังคงตึงเครียด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคง มั่นใจนั้น บรรยากาศการค้าและการลงทุน จนกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจไทย : ยังต้องอาศัยแรงผลักดันจากภาครัฐ

คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.4 แต่ยังเป็นระดับการขยายตัวที่ไม่เต็มศักยภาพ ทั้งยังต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนหลักจากภาครัฐ โดยเฉพาะการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่จะถูกผลักดันให้เกิดการลงทุนและเบิกจ่ายมากขึ้น ภายใต้แผนการลงทุนระยะ 5 ปีตั้งแต่ 2559-2563 มูลค่ารวม 5.5 ล้านล้านบาท ประกอบด้วยการลงทุนในโครงการด้านพลังงาน 2.5 ล้านล้านบาท โครงการลงทุนเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล 0.5 ล้านล้านบาท และโดยเฉพาะโครงการลงทุนด้านคมนาคม มูลค่า 2.5 ล้านล้านบาท ซึ่งจะมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ เส้นทางมอเตอร์เวย์ รถไฟรางคู่ รถไฟไทย- จีน และท่าอากาศยานต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนปฏิบัติการเร่งด่วนของกระทรวงคมนาคมในการลงทุนปี 2560 มูลค่ารวม 8.96 แสนล้านบาท โดยคาดว่าจะมีวงเงินเบิกจ่ายในปี 2560 จำนวน 1.50 แสนล้านบาท ซึ่งการลงทุนภาครัฐดังกล่าว ที่มีทั้งการใช้งบประมาณ และเป็นการลงทุนร่วมภาคเอกชน (PPP) จะช่วยหนุนให้การลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวตาม (crowding-in)

นอกจากนี้ การท่องเที่ยวจะยังขยายตัวในเกณฑ์ดี โดยคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 32-34 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้น 10% (yoy) อีกทั้งกำลังซื้อบางส่วนที่จะกลับมาหลังการระเหิดจากมาตรการรถคันแรกทยอยหมดลง เป็นปัจจัยที่ช่วยหนุนการบริโภคให้สามารถขยายตัวต่อเนื่อง

สำหรับภาคส่งออกคาดว่าจะผ่านพ้นจุดต่ำสุดในปีก่อนไปแล้ว แต่จะยังขยายตัวในเกณฑ์ต่ำตามภาพรวมการค้าโลกที่มีความเสี่ยงมากขึ้น จากความไม่แน่นอนของนโยบายการค้าของสหรัฐฯ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ขณะที่เศรษฐกิจยุโรปยังมีความเสี่ยงที่จะเกิดวิกฤตในภาคธนาคาร ผลกระทบจากกระบวนการ Brexit รวมถึงอาจถูกบั่นทอนจากความไม่แน่นอนทางการเมืองที่หลายประเทศสำคัญจะมีการเลือกตั้งผู้นำใหม่ ซึ่งพรรคฝ่ายค้านหรือพรรคทางเลือกของประเทศต่าง ๆ ล้วนขู่นโยบายการออกจากสหภาพยุโรป

ทั้งนี้ ปัจจัยเสี่ยงอื่นภายในประเทศที่ยังต้องจับตา อาทิ การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ว่าจะสามารถดำเนินการได้ตาม Roadmap หรือไม่ ความผันผวนในทิศทางขาขึ้นของราคาน้ำมัน แม้จะยังไม่ได้ปรับขึ้นมากนัก ผลผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่ฟื้นตัวแต่ยังไม่กลับมาสู่ระดับปกติ เป็นต้น